

Pere Puig Tallada (Salt, 1959). Lligat estretament a la sala La Planeta, que dirigeix, ha ajudat a produir i a impulsar nombroses creacions teatrals gironines. És membre fundador de la companyia La Planeta, amb la qual ha escrit i dirigit espectacles per a públic familiar, com *Un conte de les mil i una nits*, *No ploris, ximplet!* o *El nen que riu*. També ha dirigit obres teatrals per a públic adult, com *Bondat* o *Novembres*, i va adaptar la versió catalana de *Lúcid*.

La màgia d'un capvespre d'estiu

El nen va tornar a entrar a l'antiga fàbrica. Els murs escrostonats, la fredor del terra, les rialles, les batusses, els crits d'aquella tarda de jocs amb els companys. Tantes sensacions que encara no l'havien abandonat. I només havia estat una tarda qualsevol, a recer de la calda empipadora d'un interminable dia de vacances. Una altra tarda d'estiu.

Tanmateix ara, sol, allà dins, amb la llum del capvespre, li va semblar que tot prenia un caire diferent. Amb penes i treballs els seus ulls podien reconèixer les caixes de fusta trencades, les ampolles buides, brutes, d'un vidre verdós, el terra de ciment esquerdat per les rodes dels camions que hi havien feinejat cada dia durant qui sap quants anys. Totes aquelles andròmines escampades, inservibles, que ell i els seus amics havien convertit en palaus, trinxeres, porteries de futbol tot just feia una estona, ara començaven a barrejar-se per efecte de la llum. Era com una dansa plena de misteri, muda i al mateix temps sonora, més aviat trista. Però ell no sentia cap por.

El nen va caminar cap a la taca negra que s'expandia davant seu, com si esperés alguna cosa. Va mirar cap a la foscor, intensament, escoltant en aquell silenci. Va deixar passar una estona llarga. Aleshores, de sobte, però amb una gran lleugeresa, es va obrir una porta en una envà de la paret (on mai no hi havia hagut cap porta!). El nen, quiet, va observar. Entraven un home i una dona, vestits d'una manera extravagant. Ell duia una llàntia a la mà, semblava vell i feia cara de boig; ella tenia l'aire tràgic d'una gran actriu de cinema mut.

L'home, solemne, va dir: «Si vostè, comtessa, continua mirant-se la vida dins els límits d'allò que és natural o d'allò que és possible, li adverteixo que aquí no comprendrà mai res. Nosaltres som fora

d'aquests límits. A nosaltres ens basta imaginar, i tot seguit les imatges viuen per si soles. Només que una cosa sigui dins nostre ben viva, tota sola es representa, gràcies a la seva mateixa vida. És el lliure adveniment de cada naixença necessària. Com a màxim, nosaltres facilitem d'alguna manera el naixement». Ella va mirar l'home neguitosa. Tot seguit ell, amb un petit somriure als llavis, va acostar la llàntia cap a una pila de fustes mig trencades. «Aquests ninots, per exemple», va continuar. «Si l'esperit dels personatges que representen s'incorpora en ells, veurà com aquests ninots es mouen i parlen. I l'autèntic miracle no serà mai la representació, cregui'm, sinó la fantasia del poeta, en la qual aquells personatges van néixer, vius, tan vius que vostè els pot veure encara que no sigui corporalment. Traduir-los a la realitat fictícia damunt un escenari és el que normalment es fa als teatres». I la flama de la llàntia va tremolar. Es va fondre. I van tornar la foscor i el silenci.

El nen no havia entès gairebé res, tot i que algunes paraules li ressonaven encisadores: «A nosaltres ens basta imaginar, i tot seguit les imatges viuen per si soles...». «Això és el que fem nosaltres quan juguem!», va pensar, encara impressionat per la veu tan greu d'aquell ancià que, inesperadament, va saber que es deia Cotrone. «Què deu ser un escenari? Un teatre?», es preguntava. Però en aquell moment va sentir la veu de la seva àvia que, des del pati del costat, el cridava per anar a sopar. Amb recança, el nen es va girar i va caminar cap a fora. Quan va haver tancat la gran porta de fusta despintada, ben corcada de sota, va pensar que no tenia dret a guardar aquell secret. L'endemà explicaria als seus amics aquell moment de màgia, que no podia entendre del tot, però que el fascinava i que el fascinaria per sempre més.

ENRIC BUGA

I encara avui, que ja s'ha fet gran, està convençut que el seu crepuscular Cotrone tenia raó. Perquè si alguna cosa és ben viva a dins nostre, ella tota sola es representa. I cal que ho facilitem. Per fer possi-

ble l'impossible, encara que només sigui durant un moment fugaç. Per comprendre. I això potser és el teatre. O com a mínim és el que aquell nen va intuir dins la foscor d'un espai màgic, un capvespre d'estiu.

No diu res

Un escenari buit. No hi ha res de res. Entra una dona de 90 anys i mira el públic. No diu res. Mira encurosida. Està molt tranquil·la. Sap que ha de parlar, que ha de dir alguna cosa, però no sap què ni com. Es mou una mica. Mira al seu voltant; potser estaria millor asseguda, li fan mal les cames. No hi ha cap lloc per seure. El públic espera alguna cosa d'ella. Ella ho nota. No sap què explicar. Se'ls mira. Si no parla aviat la gent es cansarà, però no sap què dir, què fer. Li han dit que havia de sortir i explicar alguna cosa de la seva vida. En aquests moments no sap per què ha dit que sí. Alguna cosa de la seva vida. Creu que la seva vida no té res d'especial. El

Meritxell Yanes (Girona, 1976) és actriu. Actualment és membre de la companyia Mentidera Teatre. Dels seus treballs com a actriu destaquen *Tot* (direcció i dramaturgia de Rafael Spregelburd), *Granes*, de Josep Pujol, *Novembres* (dramaturgia i direcció de Pere Puig) i *Petó públic*, d'Àngel Burgas i direcció de Rosa Maria Sardà.

públic espera. Ella ja no està tan tranquil·la. Podria explicar com coneix el seu home just quan comença la postguerra, però creu que ningú ho trobarà interessant. Podria explicar que ell és un soldat, que ve de les Canàries, que ve a reconstruir ponts. Això no és interessant, tothom s'ha enamorat, pensa. Podria explicar que un cop casada se'n va cap a les terres del seu home, prenyada, i de cop es troba vivint en una barraca enmig de plataners. Troba a faltar la seva gent, el seu lloc. Lluita i s'adapta. És una dona forta. Van passant els anys i arriba a tenir vuit fills. Segueix sense dir res. El públic es comença a incomodar. Ella ho nota, vol parlar però no pot. Les ca-